

Sáchíñu tá'án kua'á ve'e vechiñu estado Washington ña ná chintieé tá'án-ná xí'in ná lée xí'in na válí. Mií ve'e ikán kúú ve'e Department of Children, Youth & Families (ve'e nuú ntíáana ná ná válí tu nto'o-ná tunto'ó), xí'in iinka ve'e Office of Superintendent of Public Instruction (nuú sáchíñu ná kúchée nuú ná mástro), xí'in iinka ve'e Department of Social and Health Services (ve'e nuú táxi-ná xú'un nta'á ná koo xú'un), xí'in iinka ve'e Department of Health (nuú sáchíñu ná kúchée nuú ná vetatán), xí'in iinka ve'e Department of Services for the Blind (nuú chíntieé tá'án-ná xí'in ná kuáa).

Ná ka'an-ún xí'in ná yó'o:

Vechiñu estado Washington naní Department of Children, Youth & Families (ve'e nuú ntíáana ná ná válí ná nto'o tunto'ó), ve'e Early Support for Infants and Toddlers Program (ve'e nuú sána'a-ná ná lée), ntíkaa estado Washington

PO Box 40970
Olympia, Washington
98504-0970

esit@dcyf.wa.gov

www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Ná kama kutu'va ná lée estado Washington
Teléfono: 1-800-322-2588
www.parenthelp123.org

Mií-ntu, na vechiñu naní DCYF, kúntaa ini-ntu ña tá ká'an-ntu xí'in iin na yuví, saá xíniñú'u-ntu ka'an-ntu xí'in iinkana. Chíntieé tá'án-ntu xí'in ntíkuu na yuví, ra kökuvi ka'an-ntu ña kökuni-ntu iin na yuví chi iinka ñuu kixi-na, á chi tuún á kuáan kúú-na, á chi tiaa á sí'i kúú-na, á chi xa tanta'á-na, á chi tia sí'i lo'o kúú-na á ná íyo uvi chiñu, á chi iinka veñu'u xíka-na, á chi chéé á kuáan kúú-na, á chi lapa xikuu-na, á chi kú'vi-na á kuéé kútú'va-na.

Tu kúnj-ún ka'vi-ún tutu yó'o iinka tý'un ra ná ká'an-ún xí'in na ve'e DCYF, ná Constituent Relations (ve'e nuú ntákuinnu yu'ú ná yuví) xí'in número teléfono 1-800-723-4831 ra iinka kuvi chinta'á-un correo electrónico communications@dcyf.wa.gov.

Ná ntukú-ún chintieé tá'án-ná xí'in ná lée se'e-ún. Kökuvi kuntatu ná lée.

Kuvi kutu'va-ún naxa kua'nu ná lée
ra yoo kúú ná kuvi chintieé tá'án
xí'in ná lée se'e-ún tu ntí'i ini-ún
xá'a-ñq

Yó'o kúú ná kuvi sána'a nuú ná se'e-ún, ná va'a kutu'va-ná, ná va'a koo-ná.

Tá válí kúú ná válí, tá kúmaní xínu-ná uní kuiya, ra kama kuénta xá'nu-ná ra kama kuénta kútú'va-na. Va'a ka xíni-ún naxa kúú lée se'e-ún nuú iinka ná yuví. Tá kútú'va se'e-ún kuntu'u koo-ñá, tá kútú'va-ñá ko'o-ñá tíkuüi, tá kútú'va-ñá kaka xá'a, ra mií-ún va'a xíni-ún-ñá. Tu íyo ñá a kúmaní kutu'va se'e-ún, ra ná ntukú-ún sána'a-ñá-ñá. Ntisaá ñuu estado yó'o íyo ná sána'a ná lée. Ná ve'e **Early Support for Infants and Toddlers** estado Washington (ve'e nuú sána'a-ná ná lée) sáchíñu xí'in kua'á ná yuví ra saá kuvi chintieé tá'án-ná xí'in nána tátá ná lée.

Átu ntí'i ini-yu xá'a lée se'e-i?

Ná ká'an-ún xí'in ná ve'e **Help Me Grow Washington** (ve'e Ná Vá'a Kua'nu Ná Válí Estado Washington) ra ná ikán kuvi ká'an xí'in-ún yoo kúú ná Family Resources Coordinator (FRC) (iin ná chíntieé tá'án xí'in nána tátá ná válí). Íyo ná FRC tá iin iin condado á ñuu. Ká'an-ná xí'in-ún ntáa nuú kuvi kú'un-ún ñá ná sána'a-ná lée lo'o se'e-ún. linka kuvi ká'an-ún xí'in ná vechiñu nuú káni-ná tíku á xí'in ná ve'e nuú sákua'a ná válí.

Ná ká'an-ún xí'in ná vetatán nuú xá'an-ún xí'in lée se'e-ún ra ná ntukú-ná kuntaq ini-ná tu íyo iinka ñá a xíniñú'u lée se'e-ún. Tu koo medikál se'e-ún ra ná ká'an-ún xí'in ná ve'e **Help Me Grow Washington** (ve'e Ná Vá'a Kua'nu Ná Válí Estado Washington) xí'in número teléfono nuú tutu yó'o. linka kuvi ka'vi-ún tutu internet Ve'e Nuú Sána'a-ná Ná Lée: www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit.

Xí'in tutu yó'o kuvi
kuntaq ini-ún tu va'a
xá'nu lée se'e-ún.

Á və'a xíni-ñə?

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...
- Ávə'a xító'ni lée nūú-ún?
- Ávə'a xító'ni lée ñq'a kánta?
- Á kuvi kaka xá'á á kaka siti lée se'e-ún á kökáni ntaa-ñə ñq'a?
- Ávə'a xíni-ñə na yuví xí'in үvị ntuchí nūú-ñə?
- Ávə'a tīin-ñə ñq'a, ra kösákuyachin-ñə-ñə nūú-ñə?
- Ávə'a xíka-ñə á xíka siti-ñə nūú íyo ntati á nūú siín nā'q ini ve'e
- Tu xá nixinu-ñə 9 yoó, á və'a xító'ni-ñə ñq'a ra köxíniñú'u-ñə ntakuntie-ñə?
- Ávə'a nā'q ntuchí nūú-ñə ra kökuá'a-ñə ra kökána kuá'a tikuïi?

Á və'a xíni so'o-ñə?

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Ávə'a xíni so'o-ñə lo'o se'e-ún tá káni-na yé'e á iinka tá ntá'yū celular na yuví?
- Ávə'a kána tachí-ñə tá ká'a yu'ú-ñə á ká'qan-ñə?
- Ákúsiñ ini-ñə sákaxán-ñə káa á iinka ñq'a válí?
- Tu xá nixinu-ñə 1 kuiya, á ká'a yu'ú-ñə tá ká'qan na yuví xí'in-ñə?
- Tu xá nixinu-ñə uvi kuiya, á və'a xíni-ñə ká'qan-ñə "ñ" xí'in kití ra "rá" xí'in tikuïi?
- Ávə'a kántixa-ñə tá ká'qan-ún xí'in-ñə?
- Ávə'a xíni so'o-ñə tachí téle á radio ra köxíniñú'u-ñə nuu-ñə tachí-tú?
- Ávə'a xíni so'o-ñə kuénto ká'qan-ún á kuénto nūú radio á téle?
- Tu xá nixinu-ñə 2 kuiya xí'in 6 yoó ra á kúntaqá ini na yuví tá ká'qan-ñə?
- Tu xá nixinu-ñə 2 kuiya, á xáa-ñə nūú-ún tu kana-ún-ñə ra iinka xiyo ve'e íyo-ñə?

Tá kúmənì xínu lée үnì kuiya - naxa xá'nu-ñə ra naxa kútù'va-ñə

Tá kúmənì xínu-ñə 3 yoó

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...
- Tu intú'ú nttee lée, á kuvi ntani'i-ñə xiní-ñə?
- Ávə'a kánta nta'a-ñə xí'in xá'á-ñə?
- Ávə'a sáku'un nuú-ñə kuto'ni-ñə yó'o?
- Ávə'a chichín-ñə?
- Tu iin saá kini ní'i ñq'a, á yú'u lée xí'in-ñə?
- Ákútóo-ñə kuto'ni-ñə nuú-ún?
- Áká'a yu'ú-ñə?
- Ákúsiñ ini-ñə tá ká'qan-ún xí'in-ñə?
- Tu kunumi ntiaa-ún-ñə, á və'a koo tâxín-ñə?

Ntə 3 yoó ntə 6 yoó

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Tu intú'ú ntua lée, á sásikí-ñə xí'in xá'á-ñə?
- Ántaa-ñə xíni-ñə xí'in ntika-ñə tá intú'ú nttee-ñə?
- Áxə ntakú kúu sükún-ñə ra köntúva xíni-ñə?
- Və'a kávə-ñə tu intú'ú ntua-ñə tu intú'ú nttee-ñə?
- Ávə'a sásikí-ñə xí'in үvị nta'a-ñə?
- Ántukú-ñə tiin-ñə ñq'a kúni-ñə kusikí-ñə xí'in?
- Ávə'a tīin-ñə ñq'a ntuví tu yachin íyo-ñə?
- Ásáku'un nūú-ñə tu xíni so'o-ñə?
- Ákuénta ká'a yu'ú-ñə?
- Ávə'a xáku-ñə?
- Áxə kúntaqá ini-ntó ñq'a kútóo-ñə xí'in ñq'a kökútóo-ñə?

"Xə və'a kútù'va lée se'e chi və'a sánq'a-na-ñə ra sánq'a-na yu'u ra saá kuvi chintieé tá'án-j xí'in-ñə."

Ntə 6 yoó ntə 12 yoó

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Tu chintieé-ún xí'in ñə lée se'e-ún, á kuvi kuntichi-ñə?
- Á kuvi kuntú-ñə ra kusikí-ñə iin tóo lo'o?
- Á kuvi tiin-ñə ñq'a xí'in iin nta'a ra ikán sáyə'a-ñə-ñə iinka nta'a?
- Ávə'a yáxí-ñə ñq'a válí?
- Áxə xíni-ñə ká'qan ntioxi xí'in na yuví?
- Ásánq'a-ñə nūú-ún ñq'a kúni-ñə?
- Tu ka'a yu'ú-ún xí'in-ñə, á kuvi ka'a yu'ú-ñə xí'in-ún, tá tu'un va-va-va á na-na-na?
- Áxə xíni-ñə ntanq'a-ñə yó'o, tá tu'un kani tá'án nta'a-ñə tu káni tá'án-ún nta'a-ún?
- Tu ntakatú'un xí'in lée lo'o, á və'a kúntaqá ini-ñə, tá tu'un, á ko'o-ún tikuïi?
- Ávə'a xíni-ñə yoo kúu nána táta-ñə?

Ntə 12 ntə 18 yoó

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Áxíka ñə lo'o se'e-ún?
- Á kuvi tiin-ñə ñq'a válí tá tu'un iin ntuchi?
- Ákútóo-ñə taan-ñə ñq'a ini kisi á ntiaka ra ikán koyo-ñə-ñə?
- Á kuvi kantichi-ñə iin ñq'a lo'o nūú iinka-ñə?
- Ávə'a xíxi-ñə xí'in cuchara?
- Á kuvi ká'qan-ñə nána xí'in táta xí'in үvị á үnì ka tu'un?
- Ántukú-ñə ñq'a xí'in-ún?
- Ávə'a xí'i-ñə xí'in vas?
- Tu sánq'a-ún iin ná'na nūú ñə lo'o ra ntakatú'un-ún xí'in-ñə nūú íyo ñq'a, á kuvi sánq'a-ñə xí'in nta'a-ñə ñq'a ikán?

Ntə 18 yoó ntə 2 kuiya

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Á kuvi ntaa xí'in nuu ñə lo'o kuato tu tīin-ún nta'a-ñə?
- Ákútóo-ñə ntaka'yu-ñə tutu xí'in lápi?
- Átáxa'a-ñə tá xítá yaa?
- Á kuvi kitá'án-ñə үvị tu'un, tá tu'un "iinka xítá"?
- Á kuvi ntakatú'un-ñə tu'un xí'in-ún tá tu'un "á kó'o"?
- Á kuvi kuxi-ñə xítá xí'in jín?
- Átává-ñə sa'má xá'á-ñə xí'in ntixán-ñə?
- Tu sánq'a-ún tutu xí'in ná'na nūú-ñə, ákútóo-ñə kuto'ni-ñə ná'na?
- Tu taxi-ún kusikí-ñə xí'in iin ntáa iin ñq'a, á kuvi ntakaxin-ñə?
- Tu sásikí iinka ñə lo'o, á kúni ñə lo'o se'e-ún kusikí tá sásikí-ñə?

Ntə 2 kuiya ntə 3 kuiya

Ná ka'vi-ún ñq'a yó'o...

- Ávə'a xíka xá'a lée lo'o se'e-ún? Áxə və'a xíni-ñə xíka-ñə ra ntáa-ñə kuato ra nūú-ñə ra kántee-ñə?
- Á kuvi sákuiso tá'án-ñə nūú 3 ñq'a?
- Áxə və'a xíxi-ñə xí'in cuchara ra xí'i-ñə xí'in vaso?
- Á kuvi kuntaqá ini-ñə үvị tu'un kúni-ún kantixa-ñə, tá tu'un, "ntaki'in-ún tutu ikán ra chinúú-ún-ña nūú mésa"?
- Áxə xíni-ñə ү'ün á jñüñ ñq'a ikí kuñu-ñə?
- Á kuvi ntatú'un-ñə xí'in iinka na yuví?
- Á kuvi ntakuiin-ñə yu'ú-ún tu ntakatú'un-ún xí'in-ñə ntáa-ñə iinka-ñə?
- Tu ntakatú'un-ún xí'in-ñə ntáa-ñə iinka-ñə kúni-ún-ña nūú mésa?
- Áxə xíni ntakaya-ñə ñq'a válí?
- Á kuvi kitá'án-ñə 2 á 3 tu'un, tá tu'un, "Kúni-üu tikuïi" á iinka tu'un saá?

Tu nt'i ini-ún xá'á naxa xá'nu lée se'e-ún ra ná ká'qan-ún xí'in na ve'e Help Me Grow Washington (Ná kama kutu'va na lée este Washington) xí'in número 1-800-322-2588.